

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Directie Regie Migratieketen
Ketensturing

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
3 maart 2025

Onze referentie
6190847

nota

Reactie toezegging moties plenair debat 13 februari 2025

1. Aanleiding

In het plenair debat van 13 februari jl. over de opvangcrisis in Ter Apel heeft u twee toezeggingen gedaan naar aanleiding van de moties van het lid Podt c.s. en de motie van de leden Eerdmans en Van der Plas. U heeft in het debat toegezegd om voor de stemmingen op dinsdag 18 februari jl. de Kamer nader te informeren. Die reactie kon niet voor de stemmingen de Kamer worden aangeboden. De motie van het lid Podt is op 18 februari jl door de Kamer aangenomen. De motie van de leden Eerdmans en Van der Plas is aangehouden.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om kennis te nemen van de inhoud van deze nota en in te stemmen met het versturen van de brief in de bijlage aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

a. Motie lid Podt c.s.

Motie lid Podt c.s.

*De Kamer,
gehoord de beraadslaging,
constaterende dat ondernemers in onder meer Ter Apel al lange tijd te maken hebben met overlastgevende asielzoekers;
constaterende dat de schaderegeling gemeente Westerwolde te beperkt is, geen preventieve maatregelen biedt, slechts beschikbaar is in de gemeente Westerwolde en per 1 juni 2025 stopt;
verzoekt het kabinet het volgende:*

- *zorg dat de gemeente Westerwolde eenvoudiger aanspraak kan maken op (bestaande) middelen voor preventieve maatregelen;*
- *zorg voor een overgangsregeling voor de schaderegeling na 1 juni;*
- *zorg dat de SODA-regeling in Ter Apel onderdeel wordt van het schadefonds;*
- *zorg bij de afhandeling van schadeclaims voor onmiddellijke communicatie en afhandeling binnen zes weken;*
- *en breid de schaderegeling uit naar andere overlastlocaties zoals*

*Budel, en gaat over tot de orde van de dag.*¹

Kernpunt

De uitwerking van de aangenomen motie is deels in lijn met eerder ingezette maatregelen. Specifiek ten aanzien van het derde onderdeel van de motie, met betrekking tot de SODA-regeling, geldt als voorbehoud dat de SODA-regeling niet onder stelselverantwoordelijkheid van de overheid valt.

b. Motie leden Eerdmans en van de Plas

*De Kamer,
gehoord de beraadslaging,*

*constaterende dat het vergoedingsbedrag van diefstal door asielzoekers € 73,88 is, terwijl dit voor niet-asielzoekers € 121 is;
verzoekt het kabinet deze bedragen zo snel mogelijk gelijk te trekken,*

*en gaat over tot de orde van de dag.*²

Tijdens het debat heeft u de leden Eerdmans en Van der Plas gevraagd om de motie aan te houden omdat u wilde uitzoeken waar dit verschil vandaan komt en dat de stichting SODA mogelijk zou gaan over diefstal door asielzoekers.

Kernpunt

Deze motie dient te worden ontraden omdat SODA niet onder stelselverantwoordelijkheid van de overheid valt. In toelichting op de motie kan nog worden aangegeven dat de gegarandeerde SODA-schadevergoeding voor ondernemers in Westerwolde van € 73,88 een aanpassing van de SODA-regeling is om ondernemers juist een gelijk speelveld te bieden en ondernemers in Westerwolde tegemoet te komen.

4. Toelichting

Toelichting motie lid Podt c.s.

Onderdelen van de motie raken maatregelen die reeds zijn ingezet. Zo is de gemeente Westerwolde een preventiebudget toegezegd dat per 1 maart a.s. wordt uitbetaald. De gemeente zal deze bijdrage inzetten voor onder meer extra beveiliging in het winkelgebied van Ter Apel, weerbaarheidstrainingen van personeel en extra cameratoezicht.

In het plenaire debat van 13 februari jl. heeft u reeds toegezegd de evaluatie van deze pilot te bespoedigen om tijdig een besluit te nemen over de mogelijkheid om de Schaderegeling te continueren na 1 juni a.s.

Het is reeds staande afspraak met het externe bureau dat de Schaderegeling uitvoert dat afhandeling van schadeclaims binnen zes weken plaatsvindt en hierover tijdig met de aanvragers wordt gecommuniceerd.

Verder wordt met de gemeente Cranendonck het gesprek gevoerd over de noodzakelijke financiële ondersteuning in de lokale aanpak van overlast waarin ook de aangenomen motie wordt betrokken. Op 10 maart aanstaande staat een gesprek gepland.

Ten aanzien van het derde onderdeel van de motie, dat ziet op de SODA-regeling,

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
Ketensturing

Datum
3 maart 2025

Onze referentie
6190847

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2024–2025, 19 637, nr. 3384; gewijzigde motie van nr. 3370

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2024–2025, 19637, nr. 3375

geldt het volgende voorbehoud. De SODA-regeling valt niet onder de stelselverantwoordelijkheid van de overheid. Stichting Service Organisatie Directe Aansprakelijkstelling (SODA) is een commerciële partij die voor (onder andere) winkeliers diensten verricht tot het beperken van schade als gevolg van wanprestatie en onrechtmatige gedragingen. Het staat ondernemers vrij om van de diensten van SODA of een andere serviceorganisatie gebruik te maken. Er zijn meerdere van dergelijke aanbieders die net als SODA service bieden op basis van no cure no pay.

Het benoemen van dit onderscheid tussen het karakter van de SODA-regeling en de Schaderegeling voor Westerwolde is voor de uitwerking van de motie van belang.

Omdat we de signalen van ondernemers serieus nemen, geeft u in bijgaande brief aan dat we in gesprek gaan met stichting Service Organisatie Directe Aansprakelijkstelling (SODA) om de problemen van ondernemers in Westerwolde te adresseren.

De uitkomst hiervan wordt betrokken in de evaluatie van de Schaderegeling om te onderzoeken of en hoe de Schaderegeling op termijn een bestendige oplossing kan bieden voor de ondernemers in Westerwolde.

Over de uitwerking van de motie zal de Kamer worden geïnformeerd in de voortgangsbrief aanpak overlast informeren

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
Ketensturing

Datum
3 maart 2025

Onze referentie
6190847

Toelichting motie Eerdmans en Van der Plas

Ook hier geldt dat primair dat serviceorganisatie SODA niet onder verantwoordelijkheid van de overheid valt omdat het een van de aanbieders is die ondernemers diensten aanbiedt om de schade van winkeldiefstal middels civielrecht op de dader te verhalen, op basis van *no cure no pay*.

De verschillende bedragen die in de motie worden genoemd hebben betrekking op een aanpassing van de SODA-regeling voor ondernemers in Westerwolde die juist bedoeld is om hen tegemoet te komen en een gelijk speelveld te bieden.

Een bedrag van € 73,88 is de gegarandeerde schadevergoeding. Die gegarandeerde schadevergoeding geldt niet voor ondernemers buiten Westerwolde. Het resultaat is, dat als de winkeldief verblijft in het asielcomplex te Ter Apel, de in Ter Apel gevestigde winkelier volgens de landelijk berekende verhaalkans van 70%, schadeloos wordt gesteld.³

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

³ De onderliggende berekening is als volgt: € 181 x 70% (verhaalkans)= € 126,70 - € 52,82 incl. € 9,17 BTW (SODA-inhouding en inhouding voor DAAD-waarborg) = te ontvangen € 73,88 (schadevergoeding).

Na een winkeldiefstal confronteert SODA de asielzoeker zo snel mogelijk met het schadebedrag van € 181,-. Het COA bemiddelt zo mogelijk bij een afbetalingsregeling, om zo te helpen dat na 3 maanden het bedrag geïncasseerd kan zijn.

Na 3 maanden ontvangt de winkelier € 73,88, onafhankelijk van het succes van de incasso. Ondernemers krijgen een gegarandeerde schadevergoeding van € 73,88. Deze aanpassing biedt ondernemers in Westerwolde een gelijk speelveld.